

REPUBLIKA HRVATSKA
OPĆINSKI SUD U PULI-POLA
Kranjčevićeva 8,52100 Pula-Pola

Poslovni broj P-982/2019-28

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Općinski sud u Puli - Pola, po sucu Tamari Došen kao sucu pojedincu, u pravnoj stvari tužiteljice ROSANE BOSAK iz Pule, Carlijeva 33, OIB 48666829125, zastupane po punomoćnici Ireni Braičin, odvjetnici iz Pule, protiv tuženika PRIVREDNE BANKE ZAGREB d.d. sa sjedište u Zagrebu, Radnička 50, OIB: 02535697732, zastupanog po punomoćniku iz Odvjetničkog društva Leko i partneri, odvjetnicima iz Zagreba, radi utvrđenja ništetnosti i isplate, nakon zaključene glavne rasprave održane 9. rujna 2026. u prisutnosti tužiteljice, punomoćnice tužiteljice i zamjenika punomoćnika tuženika, objavljene 29. rujna 2026.

p r e s u d i o j e

I. Utvrđuje se djelomično ništetnom odredba o jednostranoj promjeni kamatne stope sadržana u odredbi čl. 4. Ugovora o kreditu broj: 9011051712 koji je između tužiteljice i tuženika zaključen dana 01. ožujka 2006. godine, a koja glasi:

„4.1. ... platiti Banci kamatu po godišnjoj kamatnoj stopi koja je promjenjiva sukladno odluci Banke o kreditiranju građana,..

4.2. Visinu kamatne stope Banka može promijeniti i sukladno broju grupa proizvoda, te urednosti poslovanja Korisnika kredita, i to na dan 01. Siječnja, a primjenjuje se za razdoblje od 01. Siječnja do 30. Lipnja tekuće godine, i na dan 01. Srpnja, a primjenjuje se za razdoblje od 01. Srpnja do 31. Prosinca tekuće godine, s time da kamatna stopa iz toč. 4.1. ne može biti viša od važeće kamatne stope propisane odlukom Banke o kreditiranju građana za stambene kredite bez umanjenja kamatne stope sukladno broju grupa proizvoda i urednosti poslovanja Korisnika kredita u trenutku promjene.“, u članku 7.

"U slučaju promjene kamatne stope iz točke 4. Ovog Ugovora, Korisnik kredita pristaje da Banka povisi ili snizi iznos anuiteta, te se obvezuje plaćati tako izmijenjene anuitete.“,

pa stoga navedene odredbe ugovora kao i sve kasnije izmjene te odluke ne proizvode nikakve pravne učinke između ugovornih strana.

II. Utvrđuju se ništetnom odredbe Ugovora o kreditu broj: 9011051712 koji je između tužiteljice i tuženika zaključen dana 01. ožujka 2006. godine, kojima se glavnica i anuiteti kredita vežu za valutu CHF, sadržane u odredbi čl. 1. koja glasi:

"po srednjem tečaju za CHF tečajne liste Banke važeće na dan korištenja kredita."

u odredbi 4. koja glasi:

"Kamata se obračunava u CHF..."

u odredbi čl. 7. koja glasi:

"... po srednjem tečaju za CHF tečajne liste Banke važeće na dan plaćanja..."

pa stoga navedene odredbe ugovora kao i sve kasnije izmjene te odluke ne proizvode nikakve pravne učinke između ugovornih strana.

III. Djelomično se prihvaća tužbeni zahtjev te se nalaže tuženiku da tužiteljici isplati iznos od 2.861,84 eura zajedno sa zakonskom zateznom kamatom koja teče od 10. lipnja 2019. do isplate u roku od 15 dana

IV. Odbija se dio tužbenog zahtjeva kojim se nalaže tuženiku da u roku 15 dana tužiteljici isplati 6.061,29 eura (razliku do 8.923,13 eura) zajedno sa zakonskom zateznom kamatom od 01. listopada 2015. do isplate i zakonsku zateznu kamatu na iznos od 2.861,84 eura za razdoblje od 1. listopada 2015. do 10. lipnja 2019.

V. Nalaže se tuženiku da tužiteljici naknadi parnični trošak od 1.966,13 eura zajedno sa zakonskom zateznom kamatom tekućom od donošenja presude pa do isplate po stopi koja se određuje za svako polugodište, uvećanjem referentne stope za 3 (tri) postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, sve u roku od 15 dana, dok se u preostalom iznosu od 616,13 eura (razlici do 2.582,26 eura) zahtjev tužitelja za naknadom trošak odbija kao neosnovan.

VI. Odbija se u cijelosti zahtjev tuženika za naknadom parničnog troška od 1.668,46 eura zajedno sa zakonskom zateznom kamatom tekućom od donošenja presude pa do isplate, u roku od 15 dana.

VII. Odbija se kao neosnovan tuženikov prigovor mjesne nenadležnosti ovoga suda.

Obrazloženje

1. Tužbom od 10. lipnja 2019. tužiteljica navodi da je s tuženikom 1. ožujka 2006. zaključila ugovor o kreditu broj 9011051712 za izgradnju i dovršenje stambenog objekta u iznosu kunske protuvrijednosti 47.000,00 švicarskih franaka (CHF) prema srednjem tečaju kreditora na dan korištenja kredita, s otplatom u 240 mjesečnih obroka u kunsjoj protuvrijednosti po srednjem tečaju kreditora za CHF važećem na dan plaćanja, da je ugovorena promjenjiva, godišnja, redovna kamatna stopa koja je na dan sklapanja ugovora iznosila 4,60%, a utvrđuje se odlukama banke, da ugovorom nisu utvrđeni parametri i metode njihovog izračuna koji utječu na odluku o promjeni kamatne stope, da je takva ugovorna odredba protivna načelu savjesnosti i poštenja te uzrokuje neravnotežu u pravima ugovornih strana na štetu tužitelja, jer vjerovnik jednostrano određuje obvezu dužnika koju ovaj ne može predvidjeti, a pravilnost promjene ne može provjeriti jer nema egzaktnih kriterija, da ga je u odnosu na valutnu klauzulu tuženik propustio u cijelosti informirati o svim parametrima za donošenje valjane odluke utemeljene na potpunoj obavijesti i informiranosti kao i o mogućim posljedicama uslijed promjene tečaja valute za koju je ugovor vezan, što je za posljedicu imalo neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana, da je ugovor o kreditu formularni (tipski) ugovor pripremljen od strane banke te tužitelj nije mogao utjecati na sadržaj bilo koje ugovorne odredbe već ga samo prihvatiti, da je 14. prosinca 2015. Dodatkom ugovoru o kreditu kojim je utvrđena konverzija kredita denominiranog u kunama s valutnom klauzulom u CHF u kredit denominiran u kunama s valutnom klauzulom u euro utvrđen na dan 30. rujna 2015. preostali iznos glavnice od 20.2359,00 eura i 1.994,07 eura preplate ali s obzirom na ništetnost odredbi osnovnog ugovora o kreditu zahtjeva povrat svih koristi koje je tuženik stekao, a podneskom od 10. lipnja 2026. uređuje tužbeni zahtjev s nalazom vještaka (tablicom

10) zahtijevajući isplatu preplaćenih anuiteta zbog promjene kamatne stope i tečaja sa zakonskom zateznom kamatom od dana izvršene preplate do 30. rujna 2015., iznos nedovoljno umanjene glavnice konvertiranog kredita, sve sa zakonskom zateznom kamatom od 1. listopada 2015. do isplate.

2. Odgovorom tuženik ističe prigovor mjesne nenadležnosti, osporava osnovu i visinu tužbenog zahtjeva, jer su stranke zaključile aneks kojim je izvršena konverzija osnovnog ugovora, ističe prigovor zastare protekom trogodišnjeg roka od izvršenih uplata, protivi se preinaci zahtjeva te ističe prijeboj manje plaćenih anuiteta zbog tečajne razlike i kamatne stope.

3. U dokaznom postupku je pročitani ugovor i dodatak ugovoru o kreditu, provedeno je financijsko vještačenje i saslušana tužiteljica.

3.1. Člankom 1. i 2. ugovora o kreditu broj 9011051712 od 1. ožujka 2006. tužitelju je odobren kredit za izgradnju i dovršetak stambenog objekta u protuvrijednosti 47.000,00 CHF prema srednjem tečaju tuženika na dana korištenja kredita, člankom 4. određena je promjenjiva redovna godišnja kamata u skladu s Odlukom banke o kreditiranju građana koja je na dan sklapanja ugovora iznosila 4,60%, člankom 7. dogovorena je otplata kroz 240 mjeseci anuiteta u kunskoj protuvrijednosti po srednjem tečaju banke za CHF na dan plaćanja, a dospijeće je 20-ti dan u mjesecu.

3.1.1. Člankom 3. Dodatka ugovoru od 14. prosinca 2015. utvrđeno je da na dan 30. rujna 2015. glavnica iznosi 20.2359,00 eura, a preplata 1.994,07 eura.

3.2. Financijskim vještačenjem od 23. travnja 2026. po Tomislavu Prpiću dipl.oec. utvrđeno je da je konverzija kredita provedena sukladno zakonu, da je u razdoblju do 30. rujna 2015. nastala preplata koja predstavlja razliku između plaćene kamate po ugovoru o kreditu i kamate koju bi tužitelj bio u obvezi platiti primjenom ugovorene kamatne stope prema početnom otplatnom planu, a primjenom tečaja kreditora na dan isplate kredita u iznosu od 2.804,25 eura, preplata, razlika između plaćenih mjesečnih iznosa u odnosu na iznose koje je trebao platiti po početnom otplatnom planu primjenom početno ugovorenog tečaja švicarskog franka koji je vrijedio na dan isplate kredita, odnosno pozitivna tečajna razlika od 3.719,15 eura. Zatezna kamata na preplatu kamate i tečajne razlike od dana svake pojedine uplate do 30. rujna 2015. iznosi 2.861,84 EUR. Primjenom početnih parametara ugovornog odnosa glavnica konvertiranog kredita je trebala biti umanjena za još 1.559,22 euro. Tužiteljica je manje platila na ime tečajnih razlika 181,36 eura (negativna razlika).

3.3. Tužiteljica iskazuje da su kreditom dovršene sobe za djecu na katu obiteljske kuće, da su imali kredit u kunama, ali im je službenica rekla da bi ovaj bio povoljniji, Chf je stabilna valuta, a kamatna stopa nebitno promjenjiva, kredit su otplaćivali zajedničkim prihodima, u banci su im rekli da ugovor ne mogu mijenjati kada im je otplata postala preteška pa je ona uzela dodatni posao, a jedan prostor su pregradili za apartman i 2008. ga počeli iznajmljivati, nitko nije spomenuo niti je ona iz ugovora mogla zaključiti da bi CHF bio rizična valuta i da će kamata toliko porasti, na osnovni ugovor i konverziju je pristala vjerujući da postupa sebi u korist, očekujući da će anuitet biti manji.

4. Utvrđeno je da:

- je tuženik s tužiteljicom 1. ožujka 2006. zaključio ugovor o kreditu broj 9011051712 u iznosu kunske protuvrijednosti 47.000,00 švicarskih franaka (CHF) prema srednjem tečaju kreditora na dan korištenja kredita, s otplatom u 240 mjeseci obroka u kunskoj protuvrijednosti po srednjem tečaju kreditora za CHF važećem na dan plaćanja,
- je ugovorena promjenjiva, godišnja, redovna kamatna stopa koja je na dan sklapanja ugovora iznosila 4,60%, a utvrđuje se odlukama banke,
- se kamatna stopa promijenila 1. kolovoza 2007. na 5,60%, 1. veljače 2008. na 6,35%, 1. srpnja 2009. na 6,50%, 1. srpnja 2010. na 6,35%, 1. studenog 2010. na 6,00%, 1. siječnja 2011. na 6,15%, 1. svibnja 2011. na 5,90%, 1. srpnja 2011. na 5,85% i 1. kolovoza 2011. na 5,60% te 1. siječnja 2014. na 3,23%,
- ukupna preplata anuiteta s osnova preplaćene kamate i preplaćenog tečaja iznosi 6.523,40 eura;
- preplata u anuitetima kao razliku stvarno plaćene kamate iz CHF kredita i početne kunske kamate iz početnog otplatnog plana za CHF kredit ukupno iznosi 2.804,25 eura,
- preplata u anuitetima kao razlika stvarno naplaćenog tečaja CHF i početnog tečaja CHF ukupno iznosi 3.719,15 euro,
- zakonska zatezna kamata na iznose mjesečnih preplata do 30. rujna 2015. iznosi 2.861,84 eura,
- razlika između kunske protuvrijednosti nedospjele glavnice konvertiranog kredita u eurima i kunske protuvrijednosti nedospjele glavnice u CHF obračunate po početnom tečaju iznosi 1.559,22 eura, za koliko bi trebalo umanjiti glavnice konvertiranog kredita,
- konverzijom utvrđena preplata uz primjenu tečaja od 7,53450 kuna za 1 euro iznosi 2.021,33 eura,
- negativna razlika iznosi 181,36 eura,
- je ugovor o kreditu sastavio tuženik na svome standardnom obrascu,
- ugovor ne sadrži obavijest o povećanom riziku promjene tečaja CHF,
- ugovor ne sadrži definirane parametre za promjenu kamatne stope.

5. Prema članku 29. stavak 1. Zakona o potrošačkom kreditiranju koji je stupio na snagu 1. siječnja 2010. godine isti se ne primjenjuje na kredite sklopljene do tada osim u slučajevima iz članka 2. kojim se između ostalih definiraju pojmovi:

„potrošač je fizička osoba koja u transakcijama obuhvaćenima ovim Zakonom djeluje izvan poslovne djelatnosti ili slobodnog zanimanja“,

„ugovor o kreditu, u smislu ovoga Zakona, je ugovor u kojem vjerovnik odobrava ili obećava odobriti potrošaču kredit u obliku odgode plaćanja, zajma ili slične financijske nagodbe, osim ugovora o trajnom pružanju usluge ili isporuke proizvoda iste vrste kada potrošač plaća za takve usluge ili proizvode tijekom cjelokupne njihove isporuke u obliku obroka“ i

„potrošačko kreditiranje je pravni posao kojim se jedna ugovorna strana obvezuje drugoj staviti na raspolaganje određeni iznos novčanih sredstava, na određeno ili neodređeno vrijeme, za neku namjenu ili bez utvrđene namjene, a druga se ugovorna strana obvezuje plaćati ugovorene kamate, odnosno ugovorene naknade, te iskoristiti iznos novca vratiti u vrijeme i na način kako je ugovoreno, kao i svaki drugi pravni posao, koji je po svojoj gospodarskoj biti jednak ovome pravnome poslu“.

6. Prema odredbi članka 118. Zakona o zaštiti potrošača ("Narodne novine" br. 41/14., 110/15., 14/19.) odluka suda donesena u postupku za zaštitu kolektivnih interesa potrošača iz članka 106. stavka 1. istoga zakona u smislu postojanja povrede propisa zaštite potrošača iz istoga članka obvezuje ostale sudove u postupku koji

potrošač osobno pokrene radi naknade štete koja mu je uzrokovana postupanjem tuženika.

Sud u postupku koji potrošač osobno pokrene radi naknade štete koja mu je uzrokovana postupanjem tuženika ne bi trebao prosuđivati i obrazlagati ništetnost navedenih ugovornih odredbi.

7. Presudom Trgovačkog suda u Zagrebu broj P-1401/2012 od 4. srpnja 2013. koja je potvrđena presudom Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske broj PŽ-7129/13 od 13. lipnja 2014. o kojoj je Vrhovni sud Republike Hrvatske odlučio presudom Revt-249/14 od 9. travnja 2015. utvrđeno je da je Privredna banka Zagreb d.d. u razdoblju od 10. rujna 2003. do 31. prosinca 2008., a koja povreda traje i nadalje, povrijedila kolektivne interese i prava potrošača, korisnika kredita zaključujući ugovore o kreditima, koristeći u istima, ništetne i nepoštene ugovorne odredbe u ugovorima o potrošačkom kreditiranju-ugovorima o kreditima, na način da je ugovorena redovna kamatna stopa koja je tijekom postojanja obveze u ugovorima o kreditima promjenljiva u skladu s jednostranom odlukom Privredne banke Zagreb d.d. i drugim internim aktima banke, a da prije zaključenja i u vrijeme zaključenja banka kao trgovac i korisnici kreditnih usluga kao potrošači nisu pojedinačno pregovarali i ugovorom utvrdili egzaktno parametre i metodu izračuna tih parametara koji utječu na odluku banke o promjeni stope ugovorene kamate, a što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana utemeljenoj na jednostranom povećanju kamatnih stopa, a sve na štetu potrošača, pa je time postupila suprotno odredbama tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača ("Narodne novine" br. 96/03) u razdoblju od 10. rujna 2003. do 06. kolovoza 2007. i to člancima 81., 82. i 90., a od 07. kolovoza 2007. pa nadalje protivno odredbama tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača ("Narodne novine" br. 79/07, 125/07, 75/09, 79/09, 89/09, 133/09) i to člancima 96. i 97. Zakona o zaštiti potrošača te suprotno odredbama Zakona o obveznim odnosima.

8. Presudom Trgovačkog suda u Zagrebu broj P-1401/2012 od 4. srpnja 2013. koja je potvrđena presudom Visokog trgovačkog suda republike Hrvatske broj PŽ-6632/17 od 14. lipnja 2018. o kojoj je Vrhovni sud Republike Hrvatske odlučio odlukom Rev-2221/2018 od 3. rujna 2019. utvrđeno je da je Privredna banka Zagreb d.d. u razdoblju od 01. studenog 2004. do 31. prosinca 2008. povrijedila kolektivne interese i prava potrošača, korisnika kredita zaključujući ugovore o kreditima koristeći u istima ništetne i nepoštene ugovorne odredbe u ugovorima o potrošačkom kreditiranju-ugovorima o kreditima, na način da je ugovorena valuta uz koju je vezana glavnica švicarski franak, a da prije zaključenja i u vrijeme zaključenja ugovora nije potrošače u cijelosti informirala o svim potrebnim parametrima bitnim za donošenje valjane odluke utemeljene na potpunoj obavijesti, a tijekom pregovora i u svezi zaključenja predmetnih ugovora o kreditu, što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana, pa je time postupila suprotno odredbama tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača ("Narodne novine" br. 96/03) u razdoblju od 01. studenog 2004. do 06. kolovoza 2007. i to člancima 81., 82. i 90., a od 07. kolovoza 2007. do 31. prosinca 2008. protivno odredbama tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača ("Narodne novine" br. 79/07, 125/07, 75/09, 79/09, 89/09, 133/09) i to člancima 96. i 97. Zakona o zaštiti potrošača te suprotno odredbama Zakona o obveznim odnosima.

9. Ustavni sud RH je odlukom broj U-III-4150/2019 od 03. veljače 2021. odbio ustavne tužbe podnesene u povodu presude i rješenja Vrhovnog suda Republike Hrvatske broj: Rev 2221/2018-11 od 3. rujna 2019. čime je potvrđeno utvrđenje

nepoštenosti i nišetnosti odredbi o valuti švicarski franak i kamati koja se mijenja odlukom banke.

10. Zakon o zaštiti potrošača ("Narodne novine" broj 96/03.) bio je na snazi do 6. kolovoza 2007. od kada je na snazi Zakon o zaštiti potrošača ("Narodne novine" broj 79/07.) koji je izmijenjen i dopunjen Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti potrošača ("Narodne novine" broj 79/2009, 89/2009, 75/2009, 133/2009, 78/2012, 56/2013.) vrijedio do 8. travnja 2014., stupanja na snagu Zakona o zaštiti potrošača ("Narodne novine" 41/2014., 110/2015. i 14/2019.).

Članak 3. st.1 Zakona o zaštiti potrošača ("Narodne novine" 96/2003,79/2007) definira potrošača kao svaku fizičku osobu koja sklapa pravni posao na tržištu, u svrhe koje nisu namijenjene njegovom zanimanju niti njegovoj poslovnoj aktivnosti ili poduzetničkoj djelatnosti.

Prema čl. 81. Zakona o zaštiti potrošača ("Narodne novine" broj 96/03.) važećem u vrijeme zaključenja ugovora, ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra se nepoštenom ako, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokuje značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, a smatra se da se o pojedinoj ugovornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo ako je ta odredba bila unaprijed formulirana od strane trgovca te zbog toga potrošač nije imao utjecaja na njezin sadržaj, poglavito ako se radi o odredbi unaprijed formuliranoga standardnog ugovora trgovca. Prema čl. 87 Zakona o zaštiti potrošača nepoštena ugovorna odredba je ništava.

Postupanje u skladu s čl. 62. st. 2. Zakona o zaštiti potrošača obavještavanjem potrošača nakon sklapanja ugovora o zajmu o svakoj promjeni godišnje kamatne stope ili bilo kojeg drugog troška, u razumnom roku nakon izvršene promjene nema utjecaj na ništavost ugovorne odredbe.

11. Sustav zaštite potrošača uspostavljen Direktivom 93/13 temelji se na ideji da se potrošač, zbog činjenice da nije utjecao na sadržaj budućeg ugovora, nalazi u slabijem položaju u odnosu na trgovca u pogledu pregovaračke snage i razine obaviještenosti, u položaju koji vodi do pristanka na uvjete koje je prethodno sastavio trgovac kao poslovni subjekt bez mogućnosti utjecaja potrošača na njihov sadržaj (osobito u Presudi Caja de Ahorros y Monte de Piedad de Madrid, C-484/08, EU:C:2010:309, t. 27).

Članak 6. stavak 1. i članak 7. stavak 1. Direktive Vijeća 93/13/EEZ od 5. travnja 1993. o nepoštenim uvjetima u potrošačkim ugovorima treba tumačiti na način da im se protivi to da, u slučaju ništavosti nepoštene ugovorne odredbe kojom se potrošaču nalaže plaćanje svih troškova zasnivanja i brisanja hipoteke, nacionalni sud odbije potrošaču povrat iznosa plaćenih na temelju navedene ugovorne odredbe, osim ako odredbe nacionalnog prava koje bi se primjenjivale da nema te ugovorne odredbe nalažu potrošaču snošenje svih ili dijela tih troškova.

Članak 3., članak 4. stavak 2. i članak 5. Direktive 93/13 treba tumačiti na način da se ugovorne odredbe koje su obuhvaćene pojmom „glavni predmet ugovora” trebaju shvatiti kao one koje utvrđuju bitne činidbe tog ugovora i koje ga kao takve određuju. Činjenica da je naknada za otvaranje uključena u ukupan trošak hipotekarnog zajma ne može je učiniti bitnom činidbom. Sud države članice dužan je provjeriti jasnoću i razumljivost ugovorne odredbe koja se odnosi na glavni predmet ugovora, i to neovisno o prenošenju članka 4. stavka 2. te direktive u pravni poredak te države članice.

Članak 3. stavak 1. Direktive 93/13 treba tumačiti na način da ugovorna odredba ugovora o zajmu sklopljenog između potrošača i financijske institucije kojom se potrošaču nalaže plaćanje naknade za otvaranje može stvoriti na štetu potrošača znatniju neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih stranaka u suprotnosti sa zahtjevom dobre vjere, kad financijska institucija ne dokaže da ta naknada odgovara stvarno pruženim uslugama i nastalim troškovima.

Članak 6. stavak 1. i članak 7. stavak 1. Direktive 93/13 treba tumačiti na način da im se ne protivi to da podnošenje tužbe radi ostvarivanja restitucijskih učinaka utvrđenja ništavosti nepoštene ugovorne odredbe podliježe roku zastare, pod uvjetom da početak tog roka i njegovo trajanje ne čine praktički nemogućim ili pretjerano teškim ostvarivanje potrošačeva prava na zahtijevanje takvog povrata. Članak 6. stavak 1. i članak 7. stavak 1. Direktive 93/13 te načelo djelotvornosti treba tumačiti na način da im se protivi sustav koji dopušta da dio postupovnih troškova snosi potrošač, ovisno o visini neosnovano plaćenih iznosa koji su mu vraćeni nakon utvrđenja ništavosti ugovorne odredbe zbog njezine nepoštenosti, s obzirom na to da takav sustav stvara znatnu prepreku koja potrošača može odvratiti od ostvarivanja prava na djelotvorni sudski nadzor eventualne nepoštenosti ugovornih odredaba. (Presuda Suda Europske unije od 16. srpnja 2020. u spojenim predmetima C-224/19 i C-259/19).

12. Člancima 1021-1025. Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine" 35/2005, 41/2008, 125/2011, 78/2015, 29/2018, 126/2021, 114/2022, 156/2022, 155/2023, 69/2026.) uređen je ugovor o kreditu kojim se banka obvezuje korisniku kredita staviti na raspolaganje određeni iznos novčanih sredstava, na određeno ili neodređeno vrijeme, za neku namjenu ili bez utvrđene namjene, a korisnik se obvezuje banci plaćati ugovorene kamate i iskoristiti iznos novca vratiti u vrijeme i na način kako je ugovoreno. Članak 1022. stavak 2. Zakona o obveznim odnosima određuje da se ugovorom o kreditu utvrđuju iznos te uvjeti davanja, korištenja i vraćanja kredita. Ugovor o kreditu banka može otkazati prije isteka ugovorenog roka i u slučaju insolventnosti korisnika čak i kad nije utvrđena sudskom odlukom, u slučaju prestanka pravne osobe ili smrti korisnika, ako bi u tim slučajevima davatelj kredita došao u bitno nepovoljniji položaj. Korisnik kredita može raskinuti ugovor prije nego što je počeo koristiti kredit, može kredit vratiti prije roka određenog za vraćanje ali je dužan o tome unaprijed obavijestiti banku, ali je u oba slučaja dužan naknaditi štetu ako ju je davatelj kredita pretrpio, a banka ne može uračunati kamate za vrijeme od vraćanja kredita do dana kada je kredit trebalo vratiti prema ugovoru.

Ugovor o kreditu je dvostrani pravni posao na kojeg se primjenjuju temeljna načela obveznog prava načelo ravnopravnosti, dužnosti suradnje sudionika, načelo savjesnosti i poštenja.

Zakon o obveznim odnosima određuje sadržaj ugovora o kreditu na način da ugovor sadrži uvjete davanja, korištenja i vraćanja kredita. Ugovor bi trebao sadržavati kamatu, cijenu bančinih novčanih sredstava.

13. Nije sporno da je ugovorena zaštitna valutna klauzula odobrenjem kredita u kunskoj protuvrijednosti švicarskog franka prema srednjem tečaju tuženika na dan korištenja kredita i njegovom otplatom u mjesečnim anuitetima u kunskoj protuvrijednosti iznosa u švicarskim francima po srednjem tečaju banke na dan plaćanja. Nije sporno da ugovor ne sadrži kriterije na temelju kojih bi korisnik mogao predvidjeti ekonomske posljedice valutne klauzule. Tuženik je znao za rizik koji nosi švicarski franak kao valuta utočišta, a nije obavijestio korisnika da je rizik

intervalutarnih promjena u valutnoj klauzuli vezanoj za švicarski franak neusporedivo veći u odnosu na rizik u valutnoj klauzuli vezanoj uz euro.

Tuženik je postupio suprotno načelu savjesnosti i poštenja stvorivši neravnotežu u pravima i obvezama na štetu tužitelja ugovaranjem ništetne odredbe o vezivanju otplate kredita uz švicarski franak jer se o njoj nije pojedinačno pregovaralo i jer o parametrima bitnim za donošenje odluke nije obavijestio tužitelja.

14. Odredba ugovora da se kamatna stopa mijenja odlukom o kamatnim stopama kreditora ne ukazuje da su ugovorne strane pregovarale o okolnostima buduće promjene kamatne stope. Nesporno je ugovornim stranama bila poznata visina kamatne stope na dan sklapanja ugovora određena po banci, ali nisu bili poznati kriteriji za kasniju izmjenu kamatne stope, zbog čega buduća promjenjiva kamatna stopa nije bila određena niti određiva u vrijeme zaključenja ugovora, a pristanak korisnika na promjene potpisom unaprijed formuliranog standardnog ugovora o kreditu ne može se smatrati valjanim.

Odredba o promjenjivoj kamatnoj stopi, kao sastavni dio standardnog ugovora o kreditu sastavljenog od banke, o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo, koja promjenu ugovorne kamate čini ovisnom isključivo o odluci jednog ugovaratelja, banke, bez da istovremeno precizno odredi kriterije promjenjivosti unijeta je u ugovor bez utjecaja korisnika kredita na njegov sadržaj. Davatelj kredita je korisnika doveo u situaciju prihvatanja ili ne prihvatanja postavljenih uvjeta. Nametnuta obveza uzrokovala je neravnotežu u pravima i obvezama korisnika kredita jer vjerovnik jednostrano određuje obvezu dužnika, koji promjenu ne može predvidjeti, a pravilnost promjene ne može provjeriti jer mu nisu poznati kriteriji što je suprotno načelu ravnopravnosti sudionika u obveznim odnosima, načelu dužnosti njihove suradnje te načelu zabrane zlouporabe prava, stoga ništetna u skladu s člankom 324. Zakona o obveznim odnosima

15. Zakonom o izmjeni i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju (Narodne novine 102/2015) koji je stupio na snagu 30. rujna 2015. dodana je iza članka 19. glava IV.a „Konverzija kredita denominiranih u CHF i denominiranih u kunama s valutnom klauzulom u CHF“ s ciljem da se položaj potrošača s kreditom denominiranim u CHF izjednači s položajem u kojem bi bio da je koristio kredit denominiran u EUR, a položaj potrošača s kreditom denominiranim u kunama s valutnom klauzulom u CHF izjednači s položajem u kojem bi bio da je koristio kredit denominiran u kunama s valutnom klauzulom u EUR pri čemu se kredit konvertira radi promjene valute odnosno valutne klauzule u kojoj je denominiran, a izračunava na način određen člankom 19.c.

Izračun konverzije sadrži podatak o zaduženjima u CHF uz promjene kamatnih stopa po odlukama banke, te da su uplate koje su izvršene u kunama preračunavane u CHF po tečaju za CHF na dan uplate o zaduženjima preračunatim iz CHF u EUR uz promjene kamatnih stopa za kredite u EUR po odlukama banke, te da je na taj način tuženik utvrdio da je do 30. rujna 2015. tužitelj više uplatio određeni iznos.

16. Vrhovni sud Republike Hrvatske je rješenjem poslovni broj Gos-1/2019-36 od 4. ožujka 2020. odgovorio da sporazum o konverziji sklopljen na osnovi Zakona o izmjeni i dopuni Zakona o potrošačkom kreditiranju (NN broj 102/15) ima pravne učinke i valjan je u slučaju kada su ništetne odredbe osnovnog ugovora o kreditu o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli.

Vrhovni sud Republike Hrvatske je odlukom broj Rev-2868/2018-2 od 12. veljače 2019. naveo da činjenica sklapanja dodatka ugovoru o kreditu na temelju Zakona o izmjeni i dopunama Zakona o potrošačkom kreditu kojim su odredbe osnovnog ugovora

izmijenile u pogledu valutne obveze, kamatne stope i iznosa preostale neotplaćene glavnice kredita te je postignut sporazum o raspolaganju pretplatom – ne znači da je korisnik kredita izgubio pravni interes za utvrđenjem da su pojedine odredbe ugovora o kreditu ništetne. Ništetnost nastupa po samom zakonu i nastaje od trenutka sklapanja pravnog posla pri čemu ništetan ugovor ne postaje valjan ni kad uzrok ništetnosti naknadno nestane osim u izuzetnim uvjetima, kada je uzrok ništetnosti zabrana manjeg značaja, a ugovor je ispunjen u cijelosti, koje propisuje članak 326. stavak 2. Zakona o obveznim odnosima.

17. U presudi Europskog suda u predmetu broj C-118/17 od 14. ožujka 2019. zauzeto je pravno shvaćanje da okolnost što su određene ugovorne odredbe putem zakona bile proglašene ništetnim i nepoštenim te zamijenjene novim odredbama kako bi se održao predmetni ugovor, ne može proizvesti učinak smanjenja zajamčene zaštite potrošača.

18. Prema odluci suda Europske unije broj C-452/18 od 09. srpnja 2020. potrošač bi se mogao, sklapanjem sporazuma kojim se zamjenjuje nevaljana ugovorna odredba drugom odredbom, odreći zaštite koju mu pruža Direktiva 93/13 samo i isključivo kada bi dao slobodan i informiran pristanak na takvo odricanje i znao čime se takvim pristankom odriče.

19. Budući da je dio koji se odnosi na ugovaranje valutne klauzule i promjenjive kamatne stope ništetan jer je nerazumljiv tužitelju bi trebalo vratiti ono što je na temelju takvog dijela Ugovora o kreditu platio sukladno članku 1111. Zakona o obveznim odnosima prema kojem je stjecatelj dužan vratiti dio imovine neke osobe ukoliko prijelaz imovine nema osnove u nekom pravnom poslu, odluci suda, odnosno druge nadležne vlasti ili zakonu, a ako to nije moguće dužan je naknaditi vrijednost postignute koristi.

20. Sklapanjem Dodatka ugovoru o kreditu nije došlo do konvalidacije sukladno članku 326. Zakona o obveznim odnosima jer je za konvalidaciju trebala postojati suglasna volja obiju stranaka, što ovdje nije slučaj, te je tužitelj oštećen i nakon sklapanja Dodatka ugovora o kreditu konverzijom u valutu EUR, ali u manjoj mjeri. Dodatkom se ne spominje ništetnost odredbi o promjeni kamatnih stopa, ne navodi se iznos pretplate kojeg bi se tužitelj sklapanjem aneksa odrekao, a konverzijom su primijenjene kamatne stope za kredite u valuti EUR temeljene na jednostranim odlukama banke.

21. Uvažavajući odluku proširenog vijeća Vrhovnog suda Republike Hrvatske broj Rev-457/2025-21 od 27. svibnja 2026. prema kojoj tužitelju, korisniku kredita, pripadaju zatezne kamate na preplaćene iznose temeljem ništetnih i nepoštenih odredbi o promjenjivoj kamatnoj stopi i deviznoj klauzuli u CHF od dana sklapanja Ugovora o kreditu pa do dana prestanka obveze izvršenom konverzijom kredita (30. rujna 2015.) i bez oduzimanja konverzijom utvrđene preplate, sud je djelomično prihvatio tužbeni zahtjev.

Tužitelju je dosuđen vještačenjem utvrđeni iznos zatezne kamate na preplaćene iznose anuiteta od dana plaćanja do 30. rujna 2015. zajedno sa zakonskom zateznom kamatom od dana podnošenja tužbe.

Odbijen je dio tužbenog zahtjeva kojim se nalaže isplata vještačenjem utvrđenih mjesečnih preplata anuiteta zajedno sa zakonskom zateznom kamatom od 1. listopada

2015. do podnošenja tužbe te iznos vještačenjem utvrđene nedovoljno umanjene glavnice sa zakonskom zateznom kamatom od 1. listopada 2015. do isplate.

22. Prema zapisniku sa sastanka predsjednika Građanskih odjela županijskih sudova i Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske održanog u Zagrebu, Posl. br. Su IV – 162/2021 26. studenoga 2021. dopuštena je preinaka tužbenog zahtjeva u predmetima po tužbama korisnika kredita u CHF nakon provedenog dokaza financijskim vještačenjem.

Sud smatra da je u odnosu na zahtjev postavljen podneskom od 10. lipnja 2026. kojim je zahtjev usklađen s izračunom financijskog vještaka riječ o preinaci koju tužitelj nije mogao izvršiti do zaključenja prethodnog postupka za što nije on kriv te je u skladu s člankom 190. stavak 2. Zakona o parničnom postupku (»Narodne novine«, br. 53/1991, 91/1992, 112/1999, 129/2000, 88/2001, 117/2003, 88/2005, 2/2007, 96/2008, 84/2008, 123/2008, 57/2011, 25/2013, 89/2014.) izmijenjenim člankom 39. u vezi s člankom 117. stavak 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku (»Narodne novine«, br. 70/19) te se odnosi na sve postupke u tijeku, raspravljanje dovršeno po preinačenom zahtjevu.

23. U odluci Vrhovnog suda Republike Hrvatske Rev-2245/17 od 20. ožujka 2018. izraženo je pravno shvaćanje da je 4. travnja 2012. podnošenjem tužbe za zaštitu kolektivnih interesa potrošača pred Trgovačkim sudom u Zagrebu poslovni broj P-1401/12 došlo do prekida zastare na temelju čl. 241. Zakona o obveznim odnosima te da zastara individualnih restitucijskih zahtjeva počinje teći ispočetka od trenutka pravomoćnosti odluke donesene u tom postupku, presude Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske poslovni broj PŽ- 7129/13 od 13. lipnja 2014. za preplaćenu kamatu i presude Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske poslovni broj PŽ-6632/17 od dana 14. lipnja 2018. za preplaćeni tečaj.

Prema pravnom shvaćanju Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike sa sjednice održane 30. siječnja 2020. rok zastare u slučaju restitucijskog zahtjeva prema kojem su ugovorne strane dužne vratiti jedna drugoj sve ono što su primile na temelju ništetnog ugovora, odnosno u slučaju zahtjeva iz članka 323. stavak 1. Zakona o obveznim odnosima kao posljedice utvrđenja ništetnosti ugovora, počinje teći od dana pravomoćnosti sudske odluke kojom je utvrđena ili na drugi način ustanovljena ništetnost ugovora.

Prema točkama 4. i 5. zapisnika sa sjednice Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske Broj: Su-IV-33/2022-2 održane 31. siječnja 2022. pravna posljedica tužbe za zaštitu kolektivnih interesa potrošača (kredit u CHF odnosno kredit u kunama s valutnom klauzulom u CHF) i stranke (tuženike) iz tog postupka jeste da rok zastare počinje teći od dana pravomoćnosti sudske odluke kojom je utvrđena ništetnost u postupku kolektivne zaštite potrošača, neovisno od (naknadnog) utvrđenja ništetnosti sadržajno istovjetnih ugovornih odredbi kredita u CHF odnosno kredita u kunama s valutnom klauzulom u CHF u svakom pojedinom slučaju, a povodom individualnih parnica potrošača u kojoj se oni pozivaju na pravne učinke presude donesene u postupku kolektivne zaštite.

Budući da do podnošenja tužbe 10. lipnja 2019. nije protekao rok od pet godina za preplaćenu kamatu računajući 13. lipnja 2014. ni za razliku tečaja računajući 14. lipanj 2018., prigovor zastare ne bi bio osnovan.

24. Zatezna kamata određena je u skladu s člankom 29. stavak 1. i 2. Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine" 35/2005., 41/2008., 125/2011., 78/2015.,

29/2018., 126/2021., 114/2022., 156/2022., 155/2023. i 69/2026.) uvećanjem referentne stope, kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granične kamatne stope proizašle iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke, za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine. Dospijeće zatezne kamate obračunate na mjesečne razlike anuiteta određeno je danom podnošenja tužbe u skladu s člankom 31. stavak 2. Zakona o obveznim odnosima.

25. Stranke mogu zaključiti sporazum o mjesnoj nadležnosti u smislu čl. 70. Zakona o parničnom postupku jer nije određena isključiva mjesna nadležnost suda. Ugovor je sklopljen u Puli na unaprijed formuliranom standardnom obrascu tuženika, a članak 11. je unaprijed formulirana ugovorna odredba o kojoj stranke nisu pregovarale niti je tužitelj utjecao na njezin sadržaj. Budući da tuženik posluje u cijeloj državi, odredba o prorogaciji mjesne nadležnosti na sud u Zagrebu, mjestu kreditorovog, tuženikovog sjedišta, predstavlja nepoštenu ugovornu odredbu jer se o njoj nije pojedinačno pregovaralo, a koja bi, s obzirom na udaljenost, tužitelju izazvala visoke troškove dolaska na sud, a time i znatnu neravnotežu u procesnom položaju te se prema čl. 49., 51. i 55. Zakona o zaštiti potrošača ("Narodne novine" br. 41/14., 110/15., 14/19.) koji važi u vrijeme podnošenja tužbe kao i čl. 96., 98. i 102. Zakona o zaštiti potrošača (Narodne novine 79/2007) koji je važio u vrijeme zaključenja ugovora smatra ništetnom.

25.1. Premda tuženik nije izrekom postavio prigovor prijeboja sud smatra neosnovanim njegov prigovor radi umanjenja obveze za iznos kada su kamate i tečaj bili manji od početnih jer je cijeli postupak ispravljanje posljedica povrede interesa potrošača, pa stoga vraćanje primljenog na temelju ništetnih odredbi kojima je povrijeđena ravnoteža na štetu potrošača ne podrazumijeva umanjenje tuženikove obveze isplate za onoliko koliko je tužitelj platio manje u vrijeme kada su kamatne stope ili tečaj CHF bili niži od početno ugovoreni. Negativna razlika nije novčani iznos kojeg tužitelj duguje tuženiku te kao potraživanje ne postoji, a kada bi i postojao bio bi u zastari.

26. Tužitelju je priznat trošak vještačenja od 600,00 eura, pristojbe na tužbu od 116,13 eura (875,02 kune jer su plaćene), nagrade punomoćniku prema visini dosuđenog iznosa, za sastav tužbe, podneska 29. ožujka 2021., 10. lipnja 2026. te zastupanja na ročištima 2. listopada 2024. i 9. rujna 2026. po 100 bodova, ukupno 500 bodova, što primjenom Tbr. 46., 52.3. i 54. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika ("Narodne novine" 138/2023.) iznosi 1.250,00 eura. Tužitelju nije priznat trošak nagrade punomoćniku za sastav podnesaka 3. listopada 15. studenog 2024. smatrajući ih nepotrebnim u ovome postupku.

27. Odluka o parničnom trošku temelji se na odredbi članka 154. stavak 5. i članka 155. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine" br. 53/1991, 91/1992, 112/1999, 129/2000, 88/2001, 117/2003, 88/2005, 2/2007, 96/2008, 84/2008, 123/2008, 57/2011, 148/2011, 25/2013, 89/2014, 70/2019, 80/2022, 114/2022, 155/2023. i 146/2025.) Dosuđeni iznos obuhvaća trošak vještačenja i pristojbe u

punom iznosu koji su bili potrebni zbog osporavanja cijele tužba te nagradu adekvatnu prihvaćenom dijelu zahtjeva, potrebnom za vođenje parnice.

Sud je na zahtjev tužitelja u skladu s člankom 151. stavak 3. Zakona o parničnom postupku odredio plaćanje zatezne kamate na troškove postupka po stopi utvrđenoj člankom 29. stavak 1. i 2. Zakona o obveznim odnosima.

28. Prema članku 11. stavak 1. točka 20. Zakona o sudskim pristojbama ("Narodne novine" br. 118/18., 51/23.) oslobođeni su plaćanja pristojbe potrošači kao tužitelji u postupcima pokrenutim na temelju pravomoćne sudske presude za zaštitu kolektivnih interesa zbog čega tužitelj nije pozvan na uplatu pristojbe na presudu.

U Puli 29. rujna 2026.

S u d a c
Tamara Došen

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ove odluke dopuštena je žalba. Žalba se podnosi ovome sudu u roku od 15 dana od dana objave odluke. O žalbi odlučuje županijski sud.

Dostavna naredba:

1. punomoćniku tužitelja, odvjetniku iz Pule
2. punomoćnici tuženika, odvjetnici iz Zagreba

Broj zapisa: **9-3088d-d17c6**

Kontrolni broj: **0a410-1327a-d392d**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski sud u Puli - Pola** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.